

الدروس المهمة لعامة الأمة
አስፈላጊ ትምህርቶች
ለብዙሃኑ ህዝብ

Amharic
አማርኛ
ህንጻ

አዘጋጅ
አብዱልሙንኛ ቢን አብደላህ ቢን ባዝ
ትርጉም
ጋሊ አባባር አባጉማ
አርማት
ሼኸ ጀማል ሼኸ ሙሐመድ

Amharic
አማርኛ
أمهرق

الدروس المهمة لعامة الأمة

تألف

عبدالعزیز بن عبدالله بن باز

ترجمة

الداعية غالي أبا بور

مراجعة

الداعية جمال محمد أحمد

أعد هذا الكتاب وصمّم من قبل مركز أصول، وجميع الصور المستخدمة في التصميم يملك المركز حقوقها، وإن مركز أصول يتيح لكل مسلم طباعة الكتاب ونشره بأي وسيلة، بشرط الالتزام بالإشارة إلى المصدر، وعدم التغيير في النص، وفي حالة الطباعة يوصي المركز بالالتزام بمعاييرها في جودة الطباعة.

+966 504 442 532

+966 11 445 4900

+966 11 497 0126

P.O.BOX 29465 Riyadh 11457

osoul@rabwah.com

www.osoulcenter.com

በአሊህ ስም እጅግ በጣም ርህራሄ
እጅግ በጣም አዛኝ በሆነው

ማውጫ

1	መቅደም	9
2	አንደኛ ትምህርት ሰረት አልፋትህና አጫጭር ሰራዎች	10
3	ሁለተኛ ትምህርት የእስላም መእዘናት	10
4	ሶስተኛ ትምህርት የኢማን ማእዘናት	11
5	አራተኛ ትምህርት የተውሒድ ክፍሎችና የሽርክ ክፍሎች	11
6	አምስተኛ ትምህርት እሕሳን (ዕባዳን ማሳመር)	16
7	ስድስተኛ ትምህርት የሰላት መስፈርቶች (ሸርጦች)	16
8	ሰባተኛ ትምህርት የሰላት ማእዘናት (አርካን)	17
9	ስምንተኛ ትምህርት የሰላት ዋጅባቶች (ግዴታዎች)	18
10	ዘጠነኛ ትምህርት አት-ተሕያቱን (ተሸሁድን) ማብራራት	18
11	አስረኛ ትምህርት የሰላት ሰናዎች	20
12	አስራ አንደኛ ትምህርት ሰላትን የሚያበላሹ ነገሮች	22
13	አስራ ሁለተኛ ትምህርት የወ.ዱእ መስፈርቶች	22
14	አስራ ሶስተኛ ትምህርት የወ.ዱእ ግዴታዎች	23
15	አስራ አራተኛ ትምህርት ወ.ዱእን የሚያበላሹ ነገሮች	24
16	አስራ አምስተኛ ትምህርት ሁሉም ሙስሊም ሊሰበሰቡ የሚገባ ስነምግባራት	25
17	አስራ ስድስተኛ ትምህርት እስላማዊ ስርአቶች	25
18	አስራ ሰባተኛ ትምህርት ከሸርክና ሌሎች ወንጀሎች ማስጠንቀቅ	25
19	አስራ ስምንተኛ ትምህርት ጀናዛ ላይ መስገድ፣ መሸኘትና መቅበር	26

መቅደም

ምስጋና ለአላህ ለዓለማት ጌታ ይገባው። መጨረሻቸው ያማሬ አላህን ለሚፈሩት ሰዎች ነው። የአላህ እዝነትና ሰላም በባርያውና መልእክተኛው ሙሐመድ ላይ ይስፈን። እንደዛውም በሁሉም ቤተሰቦቻቸውና ባልደረቦቻቸው ላይም ይስፈን።

በመቀጠል፡- ይህች ትምህርት በሁሉም ሙስሊም ላይ ማወቅ ግዴታ የሚሆን ነገርን የሚታብራራ ናት። እሷም “አስፈላጊ ትምህርቶች ለብዙሃኑ ህዝብ” ብዬ ሰየምኳት።

አላህ በሷ ሙስሊሞችን እንድጠቅም ከኔም እንድቀበላት እለምነዋለወኝ፤ እሱ ቸር ነዉና።

አብዱልወዘዝ ቢን አብደላህ ቢን ባዝ

አንደኛ ትምህርት ሱረት አልፋትላና አጫጭር ሱራዎች

ሱረት አልፋትላና የተቻሉትን አጫጭር ሱራዎችን ከሱረት አዝ-ዘልዘላ እስከ ሱረት አን-ናስ ድረስ ያሉቲን ንባብ ማስተካከል፣ ማሳፈዝ (በቃል ማስያዝ) እና መረዳቱ ግዴታ የሚሆነውን ትርጉም ማብራራት።

ሁለተኛ ትምህርት የእስላም ማእዘናት

አምስቱን የእስላም ማእዘናትን ማስተማር። የመጀመርያውና አንጋፋው ስክላህ ሌላ በሐቅ የሚመለከ አምላክ እንደ ሌላ እና ሙሐመድ የአላህ መልእክተኛ መሆናቸውን መመስከር ነው። ይኸውም ትርጉሟን ከማስረዳትና የ “ላ እላህ እለሏህ”ን መስፈርት ከማብራራት ጋር ነው።

ትርጉሟም፡- “ላ እላህ” የሚለው ቃል ከአላህ ሌላ የሚመለከውን ሁሉ ማስወገድ ነው፤ “እለሏህ” የሚለው ደግሞ አምልኮትን ለአላህ ብቻ ማረጋገጥ ነው።

የ “ላ እላህ እለሏህ” መስፈርቶች የሚከተሉት ናቸው፡-

- 01 መሃይምነትን የሚደረር እውቀት፣
- 02 ጥርጣሬን የሚያስወግድ እርግጠኝነት፣
- 03 ማጋራትን የሚደረር እኩልነት፣
- 04 ማስተባበልን የሚያስወግድ ማፅደቅ፣
- 05 ጥላቻን የሚትገረር ወዴታ፣

06 ቸልተኝነት የሌለበት መታዘዝ፣

07 ተቃውሞ የሌለበት መቀበል እና

08 ከአላህ ሌላ በሚመለከው ሁሉ መካድ ናቸው።

በተጨማሪም “ሙሐመድ የአላህ መልእክተኛ ናቸው የሚለውን ምስክርንም ማብራራት ያስፈልጋል። የሷ ድንጋጌዎችም የሚከተሉት ናቸው፡-

01 እሳቸው የተናገሩትን እውነት ብሎ መቀበል

02 ያዘዙትን መታዘዝ

03 የከለከሉትን መከልከል እና

04 አላህ ራሱ በደነገውና መልእክተኛው በደነገት ብቻ አላህን መገዛት ናቸው።

በመቀጠልም ለተማሪዎች የቀሩትን የእስላም መእዘናት፣ ሶላት፣ ዘካ፣ የረመዳን ጾም እና ሐጅን ይገልጻል።

ሶስተኛ ትምህርት የኢማን ማእዘናት

የኢማን ማእዘናት ስድስት ናቸው። እነሱም፡- በአላህ ማመን፣ በመላእክቶቹ፣ በመጽሐፍቶቹ፣ በመልእክተኞቹ፣ በአኪራ (መጨረሻው ቀን) እና ደግሞ ሆነ ከፉም ቢሆን በአላህ ቀደር (ወሳኔ) ማመን ነው።

አራተኛ ትምህርት የተውሒድ ክፍሎችና የሸርክ ክፍሎች

ተውሒድ በሶስት ይካፈላል። እነሱም፡- ተውሒድ አር-ሩቡብያ (የጌታ

አንድነት)፤ ተውሒድ አል-ኡሉሕያ (የአምላክነት አንድነት) እና ተውሒድ አል-አስማእ ወስ-ሲፋት (የስሞችና የባህርያት አንድነት) ናቸው።

“ተውሒድ አር-ሩቡብያ” ማለት አላህ የሁሉም ነገር ፈጣሪና የነሱ ተቆጣጣሪ መሆኑና በዚህ ዉስጥ አጋር እንደ ሌለው ማመን ነው።

“ተውሒድ አል-ኡሉሕያ” ደግሞ በሐቅ የሚመለከ ብቸኛ አምላክ አላህ መሆኑን ማመን ነው። እሱም የ “ላ እላህ እላላህ” ትርጉም ነው።

ትርጉሟም፡ ከአላህ ሌላ በሐቅ የሚመለከ አምላክ የለም ማለት ነው። ሁሉንም አምልኮት ጾምም ሆነ ሰላትን ለአላህ ብቻ ማድረግ ግዴታ ይሆናል። አምልኮትን አሳልፎ ለሌላ መስጠት አይፈቀድም።

“ተውሒድ አል-አስማእ ወስ-ሲፋት” (የስሞችና የባህርያት አንድነት) ደግሞ በቁርአንና ሐዲስ ዉስጥ የመጡትን ሁሉንም የአላህን ስሞችና ባህርያቶችን ማመን ነው። ለአላህ በሚገባ መልኩ ትርጉሙን ሳያጣሙ፤ ትርጉም ሳያሳጡ፤ ሁኔታ ሳያስቀምጡለትና በፍጡር ሳያመሳሰሉት ለሱ ማረጋገጥ ነው። አላህ (ሱ.ወ) እንዲህ ይላል።

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝١ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ [الإخلاص: 1-3]

በል «እርሱ አላህ አንድ ነው። አላህ (የሁሉ) መጠጊያ ነው። አልወለደም፤ አልተወለደምም። አንድም ነገር ለርሱ ብጤ አል ሆነም» አል-ኢ ቸላሰ፡ 1-4

አላህ (ሱ.ወ) እንዲህ ይላል፡

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: 11]

«እርሱን የሚመስለው ምንም ነገር የለም። እርሱም ሰሚው ተመልካቹ ነው።» አሽ-ሹራ፡ 11

የሸርክ (የማጋራት) ክፍሎችም ሶስት ናቸው፡ እነሱም ትልቁ ሸርክ፤ ትንሹ ሸርክና ድብቅ ሸርክ ይባላሉ።

ትልቁ ሸርክ ሁሉንም መልካም ስራ ያጠፋል፤ በሱም ላይ የሞተው ጀህንም ይገባል።

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [الأنعام: 88]

ባጋሩም ኖሮ ይሠሩት የነበሩት ከነሱ በታበሰ ነበር።

﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَيْهِ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ ۚ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ﴾ [التوبة: 17]

ለአጋሪዎች በነፍሶቻቸው ላይ በክህደት የሚመሰክሩ ሲኾኑ የአላህን መስጊዶች ሊሠሩ አይገባቸውም። እነዚያ ሥራዎቻቸው ተበላሹ። እነሱም በእሳት ውስጥ ዘውታሪዎች ናቸው።

በሱ ላይ የሞቴ ሰው አይማርም። ጀነት በርሱ ላይ እርም ነው። አላህ (ሱ.ወ) እንዲህ ይላል፡

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَعْرِفُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ۖ وَيَعْرِفُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [النساء: 18]

አላህ በእርሱ ማጋራትን በፍጹም አይምርም። ከዚህ ሌላ ያለውንም (ኅጢአት) ለሚሻው ሰው ይምራል።

﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [المائدة: 72]

እነሆ! በአላህ የሚያጋራ ሰው አላህ በርሱ ላይ ገነትን በእርግጥ እርም

አደረገ። መኖሪያውም እሳት ናት። ለበዳዮችም ምንም ረዳቶች የሏቸውም።

አይነቶቹም ሙታንንና ጣኦትን መለመን፤ እነሱን እርዳታ መጠየቅ፣ ለእነሱ መሰብሰብ፣ ማረድ እና የመሳሰሉት ናቸው።

ትንሹ ሽርክ ደግሞ ከቁርአንና ሐዲስ ማስረጃ ሽርክ መሆናቸው የተረጋገጠና ከትልቁ ሽርክ ያል ሆኑት ናቸው። ለምሳሌ፡- ለይዩልኝ ብሎ ዲባዳን መስራት፣ ከአላህ ሌላ ባለው ነገር መማል፣ አላህና እገሌ ያሹት ማለትንና የመሳሰሉት ናቸው።

ነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) እንዲህ ይላሉ፡-

«أخوف ما أخاف عليكم الشرك الأصغر» فسئل عنه، فقال: «الرياء» رواه الإمام أحمد، والطبراني، والبيهقي

ለናንተ ከሚፈራላችሁ ሁሉ የሚፈራው ነገር ቢኖር ትንሹ ሽርክ ነው አሉ። «እሱ ምንድነው?» ተብሎ ተጠየቀው “ለይዩልኝ ብሎ መስራት ነው” አሉ። አሕመድ፣ ጠብራኒና አልበይሁቂ ዘግበውታል።

አሁንም ነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) በሌላ ሐዲሳቸው እንዲህ አሉ፡

«من حلف بشيء دون الله فقد أشرك» رواه الإمام أحمد بإسناد صحيح «ከአላህ ሌላ ባለው ነገር የማለ ሰው በርግጥ አጋርቷል።» እማሙ አሕመድ በትክክለኛ ሰነድ (ሰንሰለት) ዘግበውታል።

ነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) አሁንም በሌላ ሐዲሳቸው እንዲህ አሉ፡

«من حلف بغير الله فقد كفر أو أشرك»

«ከአላህ ሌላ ባለው የማለ ሰው በርግጥ ክዷል ወይም አጋርቷል።» አቡ ዳዊድና ትርምዚ ከኢብን ዑመር ዘግበውታል።

ነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) አሁንም በሌላ ሐዲሳቸው እንዲህ አሉ፡

«لا تقولوا : ما شاء الله وشاء فلان، ولكن قولوا : ما شاء الله ثم شاء فلان» أخرجه أبو داود بإسناد صحيح، عن حذيفة بن اليمان رضي الله عنه .

«አላህና እገሌ ያሹት አትበሉ፤ ነገር ግን አላህ ያሻው ከዚያም እገሌ ያሻው በሉ።» አቡ ዳዊድ በትክክለኛ ሰነድ ከሐዘይፋ ዘግበውታል።

ይህ የሽርክ ክፍል ከእስላም መውጣትም ሆነ በእሳት ውስጥ መዘውተርን አያስከትልም። ግን ግዴታ የሆነውን ተውሒድ ምሉእነትን ይቃረናል።

ሶስተኛ ክፍል ደግሞ “ድብቁ ሽርክ” ነው። ማስረጃውም የነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) ቃል ነው፡-

«ألا أخبركم بما هو أخوف عليكم عندي من المسيح الدجال؟ قالوا: بلى يا رسول الله، قال: الشرك الخفي، يقوم الرجل فيصلي فيزين صلاته لما يرى من نظر الرجل إليه» رواه الإمام أحمد في مسنده، عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه .

«አዋጅ! እኔ ዘንድ ከደጃል ይበልጥ የሚፈራላችሁ ነገር ልንገራችሁን?» አሉ። ይንገሩን የአላህ መልእክተኛ ሆይ! አሉ። አሳቸውም አሉ፡-

«ድብቁ ማጋራት ነው፤ እሱም ሰውየው ልሰግድ ይቁምና ሰው ወደሱ መመልከቱን አይቶ ሰላቱን ያሳምራል።» እማሙ አሕመድ ሙስኒቶ ወስጥ ከአቢ ሰዒድ ዘገበውታል።

ሽርክን በሁለት ብቻ መክፈል ይቻላል። እሱም ትልቁና ትንሹ ሽርክ ነው። ድብቁ ሽርክ ግን ሁለቱንም ያጠቃልላል።

እሱም በትልቁ ሽርክ ውስጥም ይገኛል። ለምሳሌ የመናፍቃኖች

ሽርክ። እነርሱ ሰውን ለማሳየትና ለነፍሶቻቸው ፈርቶ ወድቅ የሆነውን እምነታቸውን ይደብቁና እስልምናን ለሰው ያሳያሉ። ድብቅ ሽርክ በትንሹ ሽርክ ወስጥም ይገኛል፤ ለምሳሌ ርያእ። ይህ ባሳለፍነው ሐዲስ ወስጥ ተጠቅሷል።

✿ አምስተኛ ትምህርት እሕሳን (ዕባዳን ማሳመር)

“እሕሳን” ማለት አላህን እንደ ሚትመለከት ሆነህ መገዛት ነው፤ እንደ ሚትመለከተው ሆነህ መገዛት ካልቻልክ እርሱ እንደ ሚትመለከትህ አውቀህ መገዛትህ ነው።

✿ ስደስተኛ ትምህርት የሰላት መስፈርቶች (ሸርጦች)

የሰላት መስፈርቶች ዘጠኝ ናቸው፡-

- 01 ሙስሊም መሆን
- 02 አእምሮው ጤና መሆን
- 03 መጥፎንና ጥሩን ነገር የሚለይ እድሜ ላይ መድረስ
- 04 ሐደስግን ማስወገድ
- 05 ነጃሳን ማስወገድ
- 06 ህፍረተ ገላን መሸፈን
- 07 የሰላቱ ወቅት መግባት
- 08 ወደ ቅብላ (ከዕባ) መዞር እና

1 መስፈርት የሚባለው ወደ ሰላት ከመግባት በፊት መሟላት ያለበት ግዴታ ነው።
 2 ሐደስ ማለት ወዳጁን ማጥፋት ወይም ጅናባ መሆን ማለት ነው። እነሱን ማስወገድ ማለት ወዳጁን ማድረግና መታጠብ ነው።

09 ኒያ ናቸው።

✿ ሰባተኛ ትምህርት የሰላት ማእዘናት (አርካን)

የሰላት ማእዘናት አስራ አራት ናቸው፡-

- 01 የቻለ ሰው መቆም
- 02 ወደ ሰላት መግቢያ ተክቢራ (አላሁ አክበር)
- 03 ሱረት አልፋቲላን ማምበብ
- 04 ሩኩዕ (ማጎንበስ)
- 05 ከሩኩዕ ቀጥ ብሎ መቆም
- 06 በሰባት አካላት ላይ ሱጁድ ማድረግ
- 07 ከሱጁዱ መነሳት
- 08 በሁለቱ ሱጁዶች መካከል መቀመጥ
- 09 በሁሉም የሰላት ስራዎች ወስጥ መረጋጋት
- 10 በየማእዘናቱ መካከል ያለውን ቅደም ተከተል መጠበቅ
- 11 የመጨረሻውን አት-ተሕያቱን መቅራት
- 12 ለሱ መቀመጥ
- 13 በነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) ላይ ሰለዋት ማውረድ እና
- 14 በሁለቱም ጎን ማሰላመት ናቸው።

1 የሰላት ማእዘን የሚባለው ወደ ሰላት ከተገባ በኋላ የሚተገበሩ የሰላት አካላት ናቸው። እነሱን ያንደሉ ሰው ሰላቱ ይበላሽባል።

ስምንተኛ ትምህርት የሰላት ዋጅባቶች (ግዴታዎች)

የሰላት ዋጅባቶች ስምንት ናቸው፡-

- 01 ከመጀመርያ ተክቢራ ወጭ ያሉ ሌሎች ተክቢራዎች፤
- 02 ለእማምና ብቻውን ለሚሰግድ ሰው ሰሚዐላሁ ሊመን ሐሚደህ (አላህ እሱን ላመሰገኔ ሰው ሰሚ ነው) ማለት፤
- 03 ሁሉም ሰጋጅ ረብና ወለከል ሐምድ (ጌታችን ምስጋና ያንተ ነው) ማለት፤
- 04 ሩኩዕ ወስጥ ሰብሐክ ረብዩል ዐዚም (ታላቁ ጌታዬ ላንተ ከማይገባህ ሁሉ ጥራት ይገባህ) ማለት፤
- 05 ሰጁድ ወስጥ ሰብሐክ ረብዩል አዕላ (የላቄ ጌታዬ ላንተ ከማይገባህ ሁሉ ጥራት ይገባህ) ማለት፤
- 06 በሁለቱ ስጁዶች መካከል ረብግፍርሊ (ጌታዬ ማረኝ) ማለት፤
- 07 የመጀመርያውን አት-ተሕያቱን መቅራት እና
- 08 ለሱ መቀመጥ ናቸው፡፡

ዘጠነኛ ትምህርት አት-ተሕያቱን (ተሸሁድን) ማብራራት

አት-ተሕያቱ (ተሸሁድ) የሚከተለውን መቅራት ነው፡-

التحيات لله، والصلوات، والطيبات، السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته، السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين، أشهد ألا إله إلا الله، وأشهد أن محمدا عبده ورسوله.

ከብሮች ሁሉ የአላህ ናቸው፤ ፀሎቶችና መልካም ነገሮችም፡፡ አንቱ

ነቢይ ሆይ! ሰላም ባንቱ ላይ ይሁን፤ የአላህ እዝነትና በረከቱም፡፡ ሰላም በኛና በደጋግ የአላህ ባሮች ላይ ይሁን፡፡ ከአላህ ሌላ በሐቅ የሚመለከ አምላክ እንደ ሌላ እመሰክራለሁኝ፤ ሙሐመድም የአላህ ባርያና መልእክተኛው መሆናቸውን እመሰክራለሁኝ፡፡

ከዚህ በመቀጠል በነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) ላይ ሰለዋትና በረከትን ያወርዳል፡፡ እሱም የሚከተለው ነው፡-

اللهم صل على محمد، وعلى آل محمد، كما صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم، إنك حميد مجيد، وبارك على محمد، وعلى آل محمد، كما باركت على إبراهيم، وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد .

ያአላህ ሆይ! በኢብራሂምና በቤተሰቦቹ ላይ እዝነትን እንዳወረድክ ሁሉ በሙሐመድና በቤተሰቦቹ ላይ እዝነትህን አወርድ፡፡ አንተ ምስጉንና የላቅክ ነህና፡፡ በኢብራሂምና በቤተሰቦቹ ላይ በረከት እንዳወረድክው ሁሉ በሙሐመድና በቤተሰቦቹ ላይ በረከት አወርድ፤ አንተ ምስጉንና የላቅክ ነህና፡፡

ከዚያም በመጨረሻም ቁጭታ ከገሐነምና ከቀብር ቅጣት በሕይወትም ሳለ ሆነ ከሕይወት ሕልፈት በኋላ ከመቸገርና ከደጃል ችግር (ፈተና) በአላህ ይጠበቅ፡፡ ከዚያም የፈለገውን ዱዓ ይምረጥ፤ በተለይ ከነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) የመጡ ቢሆን ይመረጣል፡፡ ከእነሱም፡-

اللهم أعني على ذكرك وشكرك وحسن عبادتك، اللهم إني ظلمت نفسي ظلما كثيرا، ولا يغفر الذنوب إلا أنت، فاغفر لي مغفرة من عندك، وارحمني إنك أنت الغفور الرحيم.

አላህ ሆይ! በወዳሴህ፤ በምስጋናህና ጧባዳህን አሳምሬ እንዳመልከህ አግዘኝ፡፡ አላህ ሆይ! እኔ ብዙ በደል ራሴን በድያለውኝ፤ ካንተ ሌላ

ወንጀሊን የሚምር የለምና ካንተ ዘንድ የሆነ ምህረትን ለግሰኝ። አንተ መሀሪ አዛኝም ስለ ሆንክ ማረኝ።

በመጀመርያ ተሸሁድ ላይ በዙህር፣ ዐስር፣ መግርብና ዲቫላ ላይ ከሁለቱ ምስካሬ (ሸሃደተይን) በኋላ ወደ ሶስተኛ ረከዓ ይነሳል። በነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) ላይ ሰለዋት ቢያወርዱም የተመረጠ ነው፤ ሰለዋትን አስመልክቶ የመጣ ሐዲስ ሁሉንም ያጠቃልላል። ከዚያ በኋላ ወደ ሶስተኛ ረከዓ ይነሳል።

አስረኛ ትምህርት የሰላት ሱናዎች

የሰላት ሱናዎች የሚከተሉትን ያካትታሉ። እነሱም፦

- 01 የሰላት መክፈቻ ዱዓ እ ማድረግ
- 02 ከሩኩዕ በፊትና ከኋላ የቀኝ እጁን መዳፍ በግራ እጁ ላይ አስቀምጦ በደረቱ ላይ ማድረግ
- 03 ሁለቱን እጆቹን ጣታቸውን አጠጋግተው ዘርግተው እስከ ትክኛው ወይም ጀሮው ድረስ በመጀመርያ ተክቢራ፣ ሩኩዕ በሚወርድ ጊዜ፣ ከዚያ ሲነሳና ከመጀመርያ ተሸሁድ ለሶስተኛ ረከዓ ስነሳ ማንሳት
- 04 በሩኩዕና በሱጁድ ጊዜ ከአንድ በላይ ተስቢህ ማድረግ (አላህን ማጥራት)
- 05 ከሩኩዕ በኋላ ከአንድ በላይ ረብና ወለከል ሐምዱ ማለት፤ በሁለቱ ሱጁድ መካከል ከአንድ ጊዜ በላይ ምህረትን መጠየቅ
- 06 ሩኩዕ ላይ እራስን ከወገብ ልክ ማድረግ

- 07 ሱጁድ በሚወርድ ጊዜ የእጆቹን ጡንቻ ከጎኖቹ፣ ሆዱን ከጭኖቹ እና ጭኖቹን ከባቶቹ ማራቅ
- 08 ሱጁድ ሲወርድ ከንዶችን ከመሬት ላይ ማንሳት
- 09 በመጀመሪያው ተሸሁድና በሁለቱ ሱጁዶች መካከል ባለው ጊዜ የቀኝ እግሩን ጣት ተክሎ በግራ እግሩ ላይ መቀመጥ
- 10 በመጨረሻ ተሸሁድ የቀኝ እግሩን ጣት በመትከል መቀመጫውን መሬት ማስነካት
- 11 በመጀመርያና ሁለተኛ ተሸሁድ ወስጥ ከመጀመርያ እስከመጨረሻ ድረስ በአመልካች ጣት ማመላከትና ዱዓ እ በሚያደርግ ጊዜ ማንቀሳቀስ
- 12 በመጀመሪያው ተሸሁድ ሰላትንና ረድኤትን ለነቢዩ ሙሐመድና ለቤተሰቦቻቸው፣ ለነቢዩ ኢብራሂምና ለቤተሰቦቻቸው መለመን
- 13 በመጨረሻው ተሸሁድ ፀሎት ማድረግ
- 14 በሱብሂ ሰላት፣ በጁሙዓ፣ በሁለቱ ዲዶች፣ በእስቲሲቃ እ ሰላትና በመጀመርያዎቹ ሁለት ረከዓ የመግርብ እና የዲቫላ ሰላት ወስጥ ድምፅን ከፍ አድርጎ ቁርአንን መቅራት
- 15 በዙህርና ዐስር ሰላት፣ እንዲሁም የመግራብ ሶስተኛ ረከዓና የዲቫ ሁለቱ የመጨረሻ ረከዓዎች ወስጥ ድምጽን ዝቅ አድርጎ ቁርአን መቅራት
- 16 ከፋቲሐ ወጭ ሌላ ሱራን መቅራት፤ ይኸውም ሌሎች ያልተናገርናቸውን የሰላት ሱናዎችን ከመጠበቅ ጋር ይሆናል። ለምሳሌ ከሩኩዕ በኋላ ረብና ወለከል ሐምድ ላይ ሌላ ዝክርን

መጨመርና ሩኩዕ ሲወርዱ የእጅ ጣቶችን ለያይቶ በጉልበት ላይ ማድረግም ሱና ናቸው።

አስራ አንደኛ ትምህርት ሰላትን የሚያበላሹ ነገሮች

ሰላትን የሚያበላሹ ነገሮች 8 (ስምንት) ናቸው። እነሱም፡-

- 01 እያወቁና እያስታወሱ ሰላት ዉስጥ መናገር። ነገር ግን በመርሳትና ባለማወቅ በመናገሩ ሰላቱ አይበላሽበትም።
- 02 መሳቅ
- 03 መብላት
- 04 መጠጣት
- 05 ህፍረተ ገላ መገለጥ
- 06 ከቅብላ ብዙ መዞር
- 07 ሰላት ዉስጥ ብዙና ተከታታይ የሆነ እንቅስቃሴን ማድረግ እና
- 08 ጠሃራን ማፍረስ

አስራ ሁለተኛ ትምህርት የዉዱእ መስፈርቶች

የዉዱእ መስፈርቶች አስር ናቸው። እነሱም፡-

- 01 ሙስሊም መሆን
- 02 አእምሮው ጤና መሆን
- 03 መጥፎንና ጥሩን ነገርን የሚላይ እድሜ ላይ መድረስ
- 04 መነዩት

05 ዉዱእ እስከሚያጠናቅቁ ድረስ ላለማቋረጥ መወሰን

06 ዉዱእን የሚያፈርስ ነገርን ማስወገድ

07 ከሱ በፊት በዉሃ ወይም በድንጋይ እስትንጃ ማድረግ

08 ዉሃው ንፁህና መጠቀሙ የተፈቀደ መሆን

09 ዉሃው ወደ ሰዉነት እንዳይደርስ የሚከለክል ነገርን ማስወገድ እና

10 ዉዱእ የሚያጠፋ ነገር ከሰዉነቱ ለማይቋረጥ ሰው የሚሰግደው ሰላት ወቅት መግባት ናቸው።

አስራ ሶስተኛ ትምህርት የዉዱእ ግዴታዎች

የዉዱእ ግዴታዎች ስድስት ናቸው። እነሱም፡-

- 01 ፊትን መታጠብ ሲሆን አፍን መጉመጥመጥና ዉሃን በአፍንጫ ማስገባት ከዚው ይመደባል
- 02 ሁለቱን እጆች ከክርኖች ጋር ማጠብ
- 03 ሙሉ ራስን ከጆሮ ጭምር ማበስ
- 04 ሁለቱን እግሮች ከቁርጭምጭሚቶች ጋር ማጠብ
- 05 የተጠቀሱትን የዉዱን ድርግቶች ቅደም ተከተል መጠበቅ እና
- 06 ድርጊቶቹን ማከታተል ናቸው።

የተጠቀሱትን የዉዱእ አካላትን ሶስት ጊዜ ማጠብ ይወደዳል። ግዴታው ግን አንድ ጊዜ ብቻ ማጠብ ነው። ጭንቅላትን ግን ከአንድ ጊዜ በላይ ማበስ አይወደድም።

አስራ አራተኛ ትምህርት ወዲያን የሚያበላሹ ነገሮች

ወዲያን የሚያበላሹ ነገሮች 6 (ስድስት) ናቸው። እነሱም፦

- 01 ከሁለቱ የቆሻሻ ማውጫ መንገዶች የወጣ ሁሉ
- 02 ከሰውነታችን ውስጥ የሚወጣ ነጃሳ ነገር
- 03 በእንቅልፍና በመሳሰሉት ነገራት አእምሮን መሳት
- 04 ሁለቱን ህፍረተ ገላዎች ያለ ሽፋን መንካት
- 05 የግመል ስጋን መብላት እና
- 06 ከእስሊምና መውጣት ናቸው። አላህ ከሱ ይጠብቀን

አስፈላጊ ማስታወሻ፡ ጀናዛን ማጠብ በትክክለኛው ራዕይ ወዲያን አያጠፋም። ይህ ራዕይ የብዙሃን ዓሊሞች ራእይ ነው፤ ያጠፋል ለማለትም ማስረጃ የለውም። ነገር ግን የአጣቢው እጅ የሚችን ብልት ያለ ሽፋን ከነካ ወዲያ ማድረግ ግዴታ ይሆንበታል። ሆኖም አጣቢው የሬሳን ብልት ያለ ሽፋን መንካት የለበትም። እንደዚሁ ከዓሊሞች ራዕይ ውስጥ ተቃራኒ ፆታ ንክኪ በስሜትም ሆነ ያለ ስሜት ብሆንም ወዲያን አያበላሽም የሚለው የተሻለ ነው። ከብልቱ ፈሳሽ ከወጣ ግን ወዲያ ማድረግ ይኖርበታል። ምክንያቱም ነቢዩ (ሰ.ወ) ምስታቸውን ስመው ወዲያ ሳያድሱ ሰግደዋሉ። በሱረት አን-ኒሳ እና አልማእዳ ውስጥ ያለው

﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ [النساء: 32]

«ወይም ሴቶችን ከነካችሁ» የሚለው የተፈለገው የጉበረ ስጋ ግንኙነት ነው። ይህ የኢብን ዐባስና የብዙ ሰለፎች ራዕይ ነው።

አስራ አምስተኛ ትምህርት ሁሉም ሙስሊሞች ሊላበሷቸው የሚገቡ ስነምግባራዎች

ሁሉም ሙስሊሞች ሊላበሷቸው ከሚገቡ ስነምግባራዎች መካከል እውነተኛነት፣ ታማኝነት፣ ጥብቅነት፣ እፍረት (ሐያእ)፣ ጀግንነት፣ ቸርነት፣ ቃል ክዳን መሙላት፣ አላህ እርም ያደረጋቸውን ነገሮች መራቅ፣ ጉርብትናን ማሳመር፣ በችሎታ ልክ ችግርተኛን መርዳትና ሌሎችም ቁርአንና ሐዲስ የደነገጋቸው ስነምግባራት ናቸው።

አስራ ስድስተኛ ትምህርት እስላማዊ ስርአቶች

እስላማዊ ስርአቶች ሰላምተኛነት፣ ፈገግታ፣ በቀኝ መብላትና መጠጣት፣ መጀመርያ ላይ ቢሰምላህ ማለት፣ በመጨረሻም አልሐምዱሊላህ ማለት፣ ካስነጠሰ በኋላ አልሐምዱሊላህ ማለት፣ ያስነጠሰ ሰው አልሐምዱሊላህ ካለ «ራሕመከላህ» ማለት፣ በሽተኛን መጠየቅ፣ ጀናዛን ተከትለው በሱ ላይ መስገድና መቅበር፣ መስጂድና ቤት ሲገቡ ወይም ሲወጡ፣ መንገድ ሲሄዱ፣ከወላጆች፣ ዘመዶች፣ ጎረቤት፣ ትላልቆችና ትናንሾች ጋር፣ የወለዱትና የተጋቡትን ሲመርቁ፣ የሞት አደጋ ያጋጠመውን በማጽናናትና ከዚህ ሌላ ባሉ ውስጥም ልብስ ሲለብሱ፣ ሲያወልቁና ጫማ ሲያደርጉ እስላማዊ ስርዓቶችን መጠበቅ አለበት።

አስራ ሰባተኛ ትምህርት ከሽርክና ሌሎች ወንጀሎች ማስጠንቀቅ

ሽርክና ሌሎች ወንጀሎች በተባሉት ውስጥ ሰባቱ ሰዉን አጥፊ ወንጀሎች ይገኙበታል። እነሱም በአላህ ማጋራት፣ ድግምት፣ አላህ

ክልክል ያደራጋትን ነፍስ ያለ አግባብ ማጥፋት፣ ወለድ ሙብላት፣ የየቲሞችን (ወላጅ አልባ ህፃናትን) ገንዘብ ሙብላት፣ የዘመቻ ቀን መሸሽ እና ጥብቆች ከወንጀል ዘንጊ ምእመናትን በዝሙት መስደብናቸው።

ሌላው ወንጀል ደግሞ የወላጆችን ሐቅ ማጥፋት፣ ዝምድናን መቁረጥ፣ ሐሰት ምስክር፣ ሐሰት መሀላ፣ ጎረቤትን ማስቸገር፣ ሰዎችን በደም፣ በንብረትና በክብር ወስጥ መበደል፣ አስካሪ መጠጥን መጠጣት፣ ቁማር መጫወት፣ ሐሜት፣ ወሬን ማቃብልና ሌሎችም አላህ ወይም መልእክተኛው የክለክሉት ነገሮችን ሁሉ ያካትታል።

አስራ ስምንተኛ ትምህርት ጀናዛ ላይ መስገድ፣ መሸኘትና መቅበር

01 በመጀመርያ ሟቹ «ላ እላህ እላላህ» እንዲል ማስታወስ ያስፈልጋል። ነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) እንዲህ አሉ፡- «ሟቾቻችሁን ላ እላህ እላላህ አስያዙት» ሙስሊም ዘግበውታል። ሟች የተባለው ለሞት የቀረበና የሞት ምልክት የታየበት ሰው ነው።

02 መሞቱ ሲረጋገጥ አይኖቹንና አፉን መገጣጠም።

03 የሙስሊም እሬሳን ማጠብ ግዴታ ነው። በዘመቻ ወስጥ የሞቱ ከሆነ ግን አይታጠብም፤ አይሰገድበትም። በልብሱ ራሱ ይቀበራል። ምክንያቱም ነቢዩ (ሰ.ዐ.ወ) በኡሑድ ላይ በተገደሉት ሰዎች ላይ አልሰገዱም፤ አላጠቧቸውምም።

04 እሬሳው ሲታጠብ እፍረተ ገላው ይሸፈናል። ከዚያም ትንሽ ከፍ ይደረግና ከሆዱ ወስጥ ንፋስ እንድወጣ በትንሹ

ይጨመቃል። በመቀጠልም አጣቢው እጁን በጨርቅ ነገር ይጠቅልልና እስትንጃ ያደርግለታል። ከዚያም የሰላት ዉዱእን ያደርግለታል። ቀጥለውም ጭንቅላቱንና ጽሙን በዉሃና ቁርቁራ ወይም በመሳሰሉ ነገር ያጥባል። ከዚያም ቀኝ ጎኑን ያጥባል፤ ቀጥለው ግራውን። ቀጥለውም ለሁለተኛና ሦስተኛ ጊዜ እንዲው ያጥበዋል። ሲያጥበውም ሆዱን በእጁ ይጫነዋል። የሆነ ነገር ከወጣ መውጫውን ያጥብና በጥጥ ወይም በሌላ ነገር ይዝጋው። በዚህ ካልቆመ በጭቃ ወይም ዘመናዊ ህክምና ባመጣ ነገር ይዝጋው። ዉዱእን ይደግምለታል። በሶስት ካልጸዳ ወደ አምስት ወይም ሰባት ይጨምርና በልብስ ይጥረገው። በመተታጠፍያዎቹና ሱጁድ ቦታ ላይ ሽቶን ይቀባለት። ሰውነቱን ሁሉ ብያዳርስ የተሻለ ይሆናል። በከፊት ላይ እጣን ያጭስለት። ቀድሞ-ቀማስ ጥምና ጥፍሮች ረዥም ከሆኑ ይቆረጣሉ። ጸጉሩ አይበጠርም። ብልት አከባቢ ያለው ጸጉሪም አይላጭም፤ አይገረዝምም፤ ይህ ሁሉ ማስረጃ ሲለሌለው ነው። ሴት ግን ፀጉሯ ሶስት ጉንጉን ተጎንጉኖ ወደኋላዋ ይለቀቃል።

05 እሬሳን መገነዝ ወንድ ከሆነ በሶስት ነጫጭ ጨርቆች፤ ቀሚስና ጥምጣም በሌላቸው መገነዘ ይበልጣል። ተራ በተራ ይጠቀሳልበታል። በቀሚስ በሽርጥና በአንድ ብትን መጠቅለያ ቢገነዝ ምንም አይደል። ሴት ግን በአምስት ጨርቆች ማለትም በቀሚስ በጉፍታ በአንድ ሽርጥና በሁለት መጠቅለያ ጨርቆች ነው የምትገነዘው። ህጻን ልጅ ከአንድ እስከ ሦስት በሚሆን ጨርቆች ይገነዛል። ሴት ህፃን በቀሚስና በሁለት ጨርቆች ትገነዛለች።

06 እሬሳን ማጡብ፤ በእሱ ላይ መስገድና የማስቀበር መብት ሚቹ ለተናዘዘለት ሰው ነው። ከዚያን የሚቹ አባት፤ አያት፤ ወራሽ ዘመዶች እንደየቅርብታቸው። ሴትን ለማጡብ ባለመብት የተናዘዘችላት ስትሆን ከዚያም እናት፤ አያት፤ ከዚያም ሴት ዘመዶች እንደየቅርብታቸው ደረጃ። ባልና ሚስት አንዱ ሌላውን ልዩጥብ ይችላል። አቡበክር ሲድቅን ያጠቧቸው ባለቤታቸው ነበሩ። ዐሊይ ባለቤታቸው ፋጥማን አጥበዋል።

07 በሚችሉ ላይ አስጋገድ ስርዓት እንደሚከተለው ነው፡- አራት ጊዜ ተክቢራ ይደረጋል፤ ቀጥሎም ሱረት አልፋቲሐን ይቀራል። ከጊጋር አጫጭር ሱራ ወይም የተወሰነ አንቀፅ ቢቀራ ይመረጣል። ቀጥሎ ሁለተኛ ተክቢራ ይልና በነቢዩ (ሰወ) ላይ ሠለዋት ያወርዳል። በመቀጠል ሶስተኛ ተክቢራ ብሎ የሚከተለውን ዱዓ ያደርጋል፡-

(اللهم اغفر لحينا وميتنا، وشاهدنا وغائبنا، وصغيرنا وكبيرنا، وذكركنا وأنتانا، اللهم من أحييته منا فأحيه على الإسلام، ومن توفيته منا فتوفه على الإيمان، اللهم اغفر له، وارحمه، وعافه، واعف عنه، وأكرم نزله، ووسع مدخله، واغسله بالماء والثلج والبرد، ونقه من الخطايا كما ينقى الثوب الأبيض من الدنس، وأبدله دارا خيرا من داره، وأهلا خيرا من أهله، وأدخله الجنة، وأعذه من عذاب القبر، وعذاب النار، وافسح له في قبره، ونور له فيه، اللهم لا تحرمنا أجره ولا تضلنا بعده).

አላህ ሆይ! በሕይወት ላለን ለሚሻቻችንም፣ ቅርብ ላለንና ሩቅ ላለንም፣ ለትናንሽቻችንና ለትላልቆቻችንም፣ ለወንዶቻችንና ለሴቶቻችንም ማረን። አላህ ሆይ! ከኛ ዉስጥ

በሕይወት ያቆየኼውን በእስላም ላይ አቆየው። ከኛ ዉስጥ ያሳረፍከውን ደግሞ በእምነት ላይ ዉሰደው። አላህ ሆይ! ማረው፤ እዘንለትም። ጠብቀውም፤ ይቅርታም አድርግለት። ማረፍያውንም አሳምርለት፤ መግቢያውን አስፋለት። ወንጀሉንም በውሃ፣ ጤዛና በረዶ እጠብለት። ነጫጭ ልብሶች ከእድፍ እንደሚፀዱ ሁሉ እሱንም ከወንጀሉ አፅዳው። ከቤቴ የተሻለ ቤትና ከቤተሰቡ የተሻለ ቤተሰብ ቀይርለት። ጀነትም አስገባው፤ ከቀብር ቅጣትና ከእሳት ቅጣትም ጠብቀው። በቀብሩ ዉስጥም አስፋለት፤ ዉስጡንም አብራለት። አላህ ሆይ! ምንዳውን አትንፈገን ከሱ በኋላም አታጥምም።

በመቀጠልም አራተኛ ተክቢራ ያደርጋል። አንድ ጊዜ ብቻ ወደ ቀኝ ያሰላምታል። ከያንዳንዱ ተክቢራ ጋር እጆቹን ማንሳት ይወደዳል።

ሚቹ ህፃን ከሆነ ደግሞ ለሱ ምህረት ከመጠየቅ ይልቅ ቀጣዩን ዱዓ ያደርጋል፡-

(اللهم اجعله فرطاً وذُخْراً لوالديه، وشفيحاً مُجَاباً، اللهم ثقل به موازينهما، وأعظم به أجورهما، وألحقه بصالح سلف المؤمنين، واجعله في كفالة إبراهيم عليه الصلاة والسلام، وقِهِ برحمتك عذاب الجحيم).

አላህ ሆይ! ከወላጆቹ ቀድሞ በአክራ የሚጠብቃቸው፣ የነሱ የችግር ቀን አለኝታና ምልጃው ተቀባይነት ያለው አድርገው። አላህ ሆይ! በርሱ የከይር ሚዛናቸውን አክብረላቸው። ምንዳቸውንም በርሱ ትልቅ አድርግላቸው። ከቀደምት ደጋግ ምእመናን ጋሪም

አስጠጋው። በነቢዩ ኢብራሂም ከሌላ ዉስጥም አድርገው። በእዝነትህ ከገሀነም ቅጣትም ጠብቀው።

የሚያሰግደው እማም ሟቹ ወንድ ከሆነ በጭንቅላቱ ልክ መቆም፣ ሴት ከሆነች ደግሞ በመሐከለኛ ሰዉነቷ ልክ መቆም ሱና ነው። ሟቾቹ ሴትና ወንድ አንድ ላይ ከሆኑ ወንዱ በእማሙ በኩል ሲሆን ሴቷ በቅብላ በኩል ትሆናለች። ወንድ ህፃን ካለ ከሴት ይቀድማል፤ ሴት ህፃን ደግሞ ከሴት በኋላ ትደረጋለች። የህፃኑ ራስ በወንዱ ራስ ልክ ሲሆን የሴት መሐል ሰዉነት በወንዱ ራስ ልክ ይሆናል። እንዲሁም የህፃኗ ራስ በሴቷ ራስ ልክ፣ መሐከለኛ ሰዉነቷ በወንድ ራስ ልክ ይሆናል። ሁሉም ሰጋጆች ከኢማሙ በኋላ ይሆናሉ፤ ብቸኛ ሆኖ ከኢማሙ በኋላ ቦታ ካላገኘ ግን በቀኙ በኩል ይቆማል።

08 የአስክሬን አቀባበር በሽሪዓ የተደነገገው እስከ ሰዉየው ግማሽ ድረስ መቃብሩን በጥልቀት መቆፈር፣ በቅብላ በኩል መቃብር ዉስጥ ለሕድግ ማዘጋጀት፣ ሟቹን በለሕዱ ዉስጥ በቀኝ ጎኑ ማጋደምና ከፈኑን መፍታት ነው። ከፈኑን ማውለቅ ግን አይፈቀድም። ጀናዛው ወንድም ሆነ ሴት ፊቱ አይገለጥም። ከዚያም ሸክላ ለሕዱ ላይ ይደረደርና በጭቃ ተመርጎ አፈር እንዳይደረመስበት ይደረጋል። ሸክላ ማግኘት ካልተቻለ ከሱ ሌላ ባለው ነገር እንደ ጠውላ፣ ድንጋይ ወይም እንጨት በመሳሰሉት ከአፈር ይጠበቃል። በመቀጠል አፈር ይመለስበታል። በዚህ ጊዜ ቀጣዩን ዚክር ማለት ይወደዳል፡-

(بِسْمِ اللّٰهِ، وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللّٰهِ).

በአላህ ስም፣ በአላህ መልእክተኛ መንገድ ላይ

መቃብሩ ስንዝር ያክል ከፍ ይደረጋል፤ ከተቻለ በመቃብሩ ላይ አሸዋ ይደርግና ዉሃ ይፈስስባል።

ሸኚዎች መቃብር ዘንድ ቆመው ለሟቹ ዱዓ ማድረግ ይወደዳል። ምክንያቱም ነቢዩ (ሰወ) ሟችን ቀብረው ሲያበቁ እዚያው ቆመው ቀጣዩን ይሉ ነበር፡-

استغفروا لأخيكم، واسألوا له التثبيت، فإنه الآن يسأل

ለወንድማችሁ ምህረትን ጠይቁ፤ ፅናትንም ለምኑለት። እሱ አሁን ይጠየቃልና።

09 ያልተሰገደበት ሰዉ ከተቀበረም በኋላ በሱ ላይ መስገድ ይፈቀድለታል፤

ምክምያቱም ነቢዩ (ሰወ) ተግብረውታልና። ነገር ግን በአንድ ወር ግዜ ዉስጥ መሆን አለበት። ጊዜው ከወር በላይ ከሆነ መቃብር ላይ መስገድ አይፈቀድም። ምክንያቱም ነቢዩ (ሰወ) ሟች ተቀብሮ ከወር በኋላ አልሰገዱበትምና።

10 የሟቹ ቤተሰቦች ለሰዎች ምግብ ማዘጋጀት አይፈቀድም፤

ምክንያቱም ጀሪር ቢን አብዱላህ አልበጆሊ እንዲህ ይላል፡-

«كنا نعد الاجتماع إلى أهل الميت وصنعة الطعام بعد الدفن من النياحة». رواه الإمام أحمد بسند حسن

“ከቀብር በኋላ በሟች ቤተሰብ ጋር መሰብሰብና ምግብ ማዘጋጀትን ከጨህት እንቅጥር ነበር።” ኢማሙ አሕመድ ሐሰን በሆነ ሰነድ ዘግበውታል።

ነገር ግን ሌላ ሰው ለነሱና ለእንግዲቻቸው ምግብ መስራት ችግር የለውም። ዘመዶቹና ጎረቤቶቹ ለነሱ ምግብ መስራት ይፈቀዳል። ምክንያቱም ነቢዩ (ሰዐወ) የጀዕፈር ቢን አቢ ጣሊብ የሞት ዜና ሲደርሳቸው ሰዎች ለጀዕፈር ቤተሰብ ምግብ እንድሰሩላቸው አዘዋልና፤ እንዲህም አሉ፡- “እነሆ! እነሱ ስራን የሚያስፈታቸው ነገር አጋጥሟቸዋልና።”

የሚችሉ ቤተሰቦች ከተሰጣቸው ምግብ ጎረቤታቸውን ወይም ሌላ ሰውን ጠርቶ ማብላት ችግር የለውም። ይህ ደግሞ ከሸሪዕ እስከሚናወቀው ድረስ የተቀመጠለት የጊዜ ገደብ የለውም።

11 ለሴቶች ባሎቻቸው ከሆነ እንጅ ለሌላ ሰው ከሶስት ቀን በላይ ለቅሶ መቀመጥ አይፈቀድላቸውም። ለባሎቻቸው ደግሞ አራት ወር ከአስር ቀን ያዝናሉ። እርጉዝ ከሆነች ደግሞ እስከት ወልድ ድረስ ትቀመጣለች። በዚህ መልኩ ትከክለኛ ሐዲስ ከነቢዩ (ሰዐወ) ተዘግቧልና። ወንዶች ደግሞ ለማንም ለቅሶ መቀመጥ አይፈቀድላቸውም።

12 ወንዶች በፈለጉ ጊዜ መቃብርን ዘይረው ዱዓ ሊያደርጉለት፤ እዝነትን ሊለምኑለትና ሞትን ማስታወስ ይችላሉ። ምክንያቱም ነቢዩ (ሰዐወ) እንዲህ ይላሉ፡- “መቃብሮችን ጎብኙ፤ እነሱ አክራን ታስታውሳችኋለችና።” ኢማም ሙስሊም ዘግበውታል።

ሰሐቦች መቃብርን በዘየሩ ጊዜ ቀጣዩን ዱዓ እንዲያደርጉ ያስተምሩ ነበር፡-

«السلام عليكم أهل الديار من المؤمنين والمسلمين، وإنا إن شاء الله

بكم لآحقون، نسأل الله لنا ولكم العافية، يرحم الله المتقدمين منا والمستأخرين».

የዚህ መቃብር ምእመናንና ሙስሊሞች ሰላም በናንተ ላይ ይሁን፤ እኛም አላህ ካኛ ከናንተ ጋር እንገናኛለን። ለኛም ለናንተም ሰላምን እንለምናለን። ከኛ የቀደሙትና የዘገዩትን አላህ ይዘንላቸው።

ለሴቶች ደግሞ መቃብር መዘየር አይፈቀድም፤ ምክንያቱም ነቢዩ (ሰዐወ) መቃብር የሚዘይሩ ሴቶችን ረግመዋልና። እንደዚያውም ሴቶች መቃብርን ከዘየሩ ፈተናና ትእግስት ማጣት ይፈራላቸዋል። እንደዚያውም ጆናዛን መከተል አይፈቀድላቸውም፤ ነቢዩ (ሰዐወ) ከልክለዋልና።

መስጂድ ውስጥ ወይም ሜዳ ላይ በአስከሬን ላይ መስገድ ለወንዶችም ሆነ ለሴቶች ይፈቀዳል።

የአላህ እዝነትና ሰላም በነቢያችን ሙሐመድ፣ በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው ላይ ይሰፈን።

ተፈፀመ!!!

IslamHouse.com

 IslamHouseAM/ Bengali.IslamHouse islamhouse.com/am/

 channel/UC0T_q-4JkqIMTfmx1L3kTw

For more details visit
www.GuideToIslam.com

contact us :Books@guidetoislam.com

 Guidetoislam.org Guidetoislam1 Guidetoislam www.Guidetoislam.com

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف: +966114454900 فاكس: +9661144970126 ص ب: 29465 الرياض: 11457

ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH

P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126